«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ жанындағы медицина колледжі

Силлабус «Мейіргерлік үрдіс»

Мамандық: 009130100 «Мейіргер ісі»
Біліктілік: 5AB09130101 «Мейіргер ісінің қолданбалы бакалавры»
Оқу түрі: күндізгі
Оқытудың нормативтік мерзімі: 3 жыл 6 ай
Циклдар мен пәндер индексі: КВ
Курс: 3
Семестр: 6
Пән: «Мейіргерлік үрдіс»
Бақылау түрі: Диф/сынақ
Жалпы еңбек сыйымдылығы сағат/кредиттер KZ: 24/1
Аудитория: 24

Шымкент, 2023 ж.

«Мейіргерлік үрдіс» пәні бойынша силлабус 2020 жылғы МЖМБС негізінде жасалды.

Тіркеу нөмері: 48

Мамандығы: 009130100 «Мейіргер ісі»

Біліктілігі: 5АВ09130101 «Мейіргер ісінің қолданбалы бакалавры»

Оқытушы: Шоланбаева Назерке Жорабекқызы

Силлабус «Мейіргер ісі-1» кафедрасы мәжілісінде қаралды.

Хаттама № 2 **«**01**»** 09 **2023 ж**

Кафедра меңгерушісі: ________________Б.Д. Серикова.

Силлабус ПЦК мәжілісінде қаралды.

Хаттама № 1 **«**04**»** 09 **2023 ж**

ПЦК төрайымы: ________________ И.О. Темир.

Әдістемелік кеңес мәжілісінде бекітілді.

Хаттама № 2 **«**05**»** 09 **2023 ж**

Әдістемелік кеңес төрайымы: ________________Г.О. Мамбеталиева.

1.1 Оқытушылар жөнінде мәлімет

№ п/п	Аты-жөні	Ғылыми дәрежесі	Қызметі	Оқитын курсы	Электронды мекен-жайы
1	Серикова Бағдат Джулдибаевна	магистр	Бөлім басқарушысы	«Мейіргер ісі» қолданбалы бакалавр пәндері	bagi_d90@mail.ru
2	Шоланбаева Назерке Жорабекқызы	магистр	оқытушы	«Мейіргер ісі» қолданбалы бакалавр пәндері	nazzhanbolat@mail.ru
3	Хайдаркулова Гулноза Ахмаджановна	магистр	оқытушы	«Мейіргер ісі» қолданбалы бакалавр пәндері	medreferat.com@mail.ru
4	Жулбарисова Гулзада Уразқызы	бакалавр	оқытушы	«Мейіргер ісі» қолданбалы бакалавр пәндері	zhulbarisova007@mail.ru
5	Ағманова Айнұр Серіқожақызы	бакалавр	оқытушы	«Мейіргер ісі» қолданбалы бакалавр пәндері	serikozhakiziainur@mail.ru
6	Тоқбай Арайлым Әбдікерімқызы	бакалавр	оқытушы	«Мейіргер ісі» қолданбалы бакалавр пәндері	arailym_kerimovna@mail.ru
7	Әбдіғани Алтынай Нұрбекқызы.	бакалавр	оқытушы	«Мейіргер ісі» қолданбалы бакалавр пәндері	altynai16.01@mail.ru

2. Пәннің саясаты:
студент талаптарды орындауы керек

№	Студенттерге қойылатын талап	Орындамаған жағдайда айыптау шаралары
1	Себепсіз сабақ қалдыру рұқсат етілмейді.	Тәжірибелік сабақты себепсіз қалдырған жағдайда бж қойылады.
2	Себеп бойынша қалдырылған сабақтарды өз уақытысында өтеу.	Себепті қалдырылған сабақтар тек деканат рұқсатымен (өтеу қағазы) өтеледі.
3	Дәріс және тәжірибелік сабақтарға уақытылы келу.	Студент 5 минуттан артық кешіксе сабаққа жіберілмейді.Оқу журналына және дәріс журналына бж қойылады.
4	Студенттің сыртқы келбеті талапқа сай болуы (халат, колпак, ауыстыратын аяқ киім және т.б.).	Студенттің сыртқы көрінісі талапқа сай болмаған жағдайда сабаққа немесе дәріске жіберілмейді және тәжірибелік журналда немесе дәріс журналында бж қойылады.
5	Студентте медициналық санитарлық кітапшаның болуы.	Медициналық санитарлы кітапшасыз студент клиниканың бөлімшеріне жіберілмейді және тәжірибелік журналға бж қойылады.
6	СӨЖ тапсырмаларын өз уақытында тапсыру.	СӨЖ өз уақытында тапсырылмаса жұмыс қабылданбайды және 0 балл қойылады.

7	Студент оқытушыларға, курстастарына сыйластық пен қарауы қажет.	Студент құрметсіздік танытқан жағдайда, бұндай мінез-құлқы кафедра жиналысында талқыланады, деканатқа және ата-анасына жеткізіледі.
8	Кафедраның мүліктеріне студенттердің қамқорлық жасауы.	Мүліктерді бұзған жағдайда, студент өз күшімен қалпына келтіреді.

ПӘННІҢ ПРЕРЕКВИЗИТТЕРІ МЕН ПОСТРЕКВИЗИТТЕРІ

Пәннің пререквизиттері:

1. Әлеуметтік-маңызды аурулар;
2. Үй жағдайындағы мейіргер күтімі;
3. Денсаулықты нығайту;
4. Пациенттерді үйрету;

Пәннің постреквизиттері:

1. Функционалды мүмкіндіктерін жақсарту;
2. Мамандандырылған мейіргерлік күтім;
3. Мейіргер ісі негіздері;

3. Оқытудың мақсаттары мен міндеттері:

- мейіргерлік үрдісті оқыту;
- науқастарға күтім жасау машықтарын үйрету;
- асептика және антисептика негізін үйрету.

Пәнді оқытудың соңғы нәтижесі:

Теория:

1. мейіргерлік үрдіс кезеңдері бойынша мейіргерлік қызмет көрсетуді ұйымдастыру мен міндеттері туралы білімін көрсетеді.

2. пациенттердің мәселесін анықтауға, мейіргерлік диагноз қоюға,күтімді жоспарлауға және жоспарды жүзеге асыруға, көрсетілген күтімнің нәтижесін бағалауға қабілетті.

3. мейіргерлік үрдіс құжаттамасын, тәжірибе стандарттарын және заманауи ақпараттық технологияны іс жүзінде көрсете біледі.

4. ағзалар мен жүйелердің аурулары кезінде мейіргерлік үрдістің тиімділігін бағалайды және жүзеге асырады.

5. мейіргерлік үрдістің негізгі теориясы мен әдістемесі, артықшылықтары мен маңызы денсаулықты нығайту үшін іс-шаралардың тиімділігін жүзеге асырады,

6. салауатты өмір салтын насихаттауда медициналық қызметкерлердің жұмыс істеу әдістері мен қарым қатынас дағдыларын қолданады.

Құзіреттіліктер:

1. БК-2. Кәсіпқойлық
2. БК-3. Коммуникация
3. КҚ-1. Клиникалық мейіргерлік іс
4. КҚ-3. Менеджмент және сапа

Мазмұны: Мейіргерлік тәжірибенің стандарттары. Мейіргерлік үрдістің сипаттамасы. Мейіргерлік үрдістің кезеңдері. Мейіргерлік үрдістің құжаттамасы. Мәлімет жинау. Мәліметтерді жинау әдістері. Мейіргерлік диагноз. Мейіргерлік үрдісті ұйымдастыру және жүзеге асыру.Мейіргерлік бақылау картасы. Мейіргердің кәсіби жұмысындағы стандарттар. Мейіргерлік күтім картасы. Мейіргерлік ем-шаралардың түрлері.

4.1. Аудиториялық сабақтардың тақырыптары және олардың мазмұны

№	Аудиториялық тақырыптың атауы	Қысқаша мазмұны	Сағат саны
1	Мейіргерлік үрдіс. Мейіргерлік үрдістің кезеңдері. Қазақстан Республикасында мейіргерлік қызмет көрсетудің ұйымдастырылуы және міндеті.	Мейіргерлік үрдіс. Мейіргерлік үрдістің кезеңдері. Қазақстан Республикасында мейіргерлік қызмет көрсетудің ұйымдастырылуы және міндеттерін атау.	6
2	Мейіргерлік істі реформалау: мәселелері және болашағы. Мейіргерлік үрдістің негізгі теориясы мен әдістемесі. Дамыған елдердегі қазіргі жағдайы.	Мейіргерлік істі реформалау: мәселелері және болашағы. Мейіргерлік үрдістің негізгі теориясы мен әдістемесі. Дамыған елдердегі қазіргі жағдайын бағалау.	6
3	Мейіргерлік үрдіс-мейіргерлік тәжірибенің кәсіби әдісі. Науқастың қажеттіліктері және мейіргердің міндеті. Мейіргер еңбегінің қорғалуы. Мейіргерлік үрдістің маңызы, артықшылықтары мен кезеңдері.	Мейіргерлік үрдіс-мейіргерлік тәжірибенің кәсіби әдісі. Науқастың қажеттіліктері және мейіргердің міндеті. Мейіргер еңбегінің қорғалуы. Мейіргерлік үрдістің маңызы, артықшылықтары мен кезеңдерін анықтау.	6
4	Мейіргерлік тәжірибеде тұлғааралық қарым-қатынас дағдылары. Мейіргерлік күтім жоспарының орындалуы. Мейіргерлік іс-шаралардың басымдығын орнату. Жоспарды орындауға және күтімді түзетуге әсер ететін факторлар және тиімділігін бағалау.	Мейіргерлік тәжірибеде тұлғааралық қарым-қатынас дағдылары. Мейіргерлік күтім жоспарының орындалуы. Мейіргерлік іс-шаралардың басымдығын орнату. Жоспарды орындауға және күтімді түзетуге әсер ететін факторлар және тиімділігін бағалау.	6
	Барлығы:		**24**

5. Негізгі әдебиет.

Негізгі:

1.Муратбекова С.К., «Основы сестринского дела», Кокшетау, 2010 г.
2.Мухина С.А., Тарновская И.И., Практическое руководство по предмету «Основы сестринского дела», М.: ГЭОТАР-Медиа,2013г.
3.Никитина Ю.Н., «Всё по уходу за больными на дому».
4.Корягина Н.Ю., Широкова Н.В., Наговицина Ю.А., Шилина Е.Р.,Цымбалюк В.Р. «Организация специализированного сестринского ухода» ГЭОТАР-Медиа,2013г.
5.Н.В. Туркина, А.Б.Филенко, Общий уход за больными, Москва 2007.

Қосымша әдебиеттер.

1. Методические указания к практическим занятиям по сестринскому делу С. К. Муратбекова, А. Р. Куспанова, К. А. Ахметова-Кокшетау, 2006 г.

6. Бағдарламалық қамтамасыз ету және Интернет ресурстар:

1.Лисицын, Ю. П. Общественное здоровье и здравоохранение [Электронный ресурс]: учебник/Ю. П. Лисицын, Г. Э. Улумбекова. – 3-е изд., перераб. и доп. – Электрон. текстовые дан. (43,1Мб). – М. : ГЭОТАР – Медиа, 2017.

7.Курстың аттестациясы:

Шолу

Қорытынды баға келесі компоненттерден тұрады (салыстырмалы салмағы):

- Ағымдағы бақылау 1 (ТК А (дәрістер): жеке және топтық тапсырмалар, топтық тақырыптық дискуссияларға қатысу.
- Ағымдағы бақылау 2 (ТК С (симуляция): симуляциялық курсқа қатысу, тәжірибелік дағдыларды топтық және жеке орындауға қатысу
- Аралық бақылау
- Қорытындыемтихан: қорытынды тест және билет және СӨЖ бойынша жауаптар

Салмағы

Бағасы	**Қолданылатын бақылау құралдарының сипаттамасы (кейс, жоба, сыни талдау, модельді әзірлеу, презентация, тест)**	**Салмағы**
ТК 1 (ТК А (дәрістер, семинарлар): жеке және топтық тапсырмалар, топтық тақырыптық дискуссияларға қатысу)	Сыни талдаудағы 3 тапсырма: -бақылау сұрақтары, - тапсырма -тесттер	20%
ТК 2 (ТК С (симуляция): симуляциялық курсқа қатысу, тәжірибелік дағдыларды топтық және жеке орындауға қатысу.	Практикалық дағдыларды пысықтау және құзыреттіліктердің орындалуын талқылау; Диспутацияланатын мәселелер бойынша аргументтерді таныстыру.	20%
Аралық бақылау	Курстық тесттер	20%
Емтиханға жіберу рейтингісі		х 60%
Қорытынды емтихан	Пән тақырыптары бойынша тесттер (200 сұрақ) және билеттер: теориялық сұрақтар, ситуациялық есептер және СӨЖ бойынша сұрақтар	Х 40%
Курстық қорытынды бағасы		0-100 балл

Аттестация

Рейтинг шкаласы

Әріптік баға жүйесі	Сандық эквивлент	Баллдар (%-дық көрсеткіш)	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау
A	4,0	95-100	Өте жақсы
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	Жақсы
B	3,0	80-84	
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	
C	2,0	65-69	Қанағаттанарлық
C-	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D-	1,0	50-54	

FX	0,5	25-49	Қанағаттанарлықсыз
F	0	0-24	
Бағалау критерилері	***Өте жақсы «А»:*** Студент сұрақтарға толығымен жауап берген жағдайда ***Жақсы «В+» - «С+»:*** Студент білімін орта қалыпта жауап берген жағдайда ***Қанағаттанарлық «С» - «D»:*** Студент сұрақтарға қанағаттанарлық жағдайда ***Қанағаттанарлықсыз «FX» - «F»***: Студент сұрақтарға толық емес жауап берген жағдайда		

Пән бойынша қорытынды баға мынадай формула бойынша бақылаулар нысандарының белгіленген қатынасына сүйене отырып ресми ведомосқа енгізілген кезде автоматты түрде есептеледі:
Қорытынды баға = (ТК (аудиториялық, семинарлар) + ТК Симуляция + ТК (аралық бақылау) + СӨЖ) = РД (жіберу рейтингі) х 60% + баға (Э х 40%)
Емтихан: қорытынды тест
Оларды орындау жөніндегі әдістемелік нұсқаулар (ұсынымдар):
Аудиторияға (дәрістерге, семинарларға) дайындық кезінде берілген үлестіру материалын мұқият оқып, қайталау)
Бағалау критерилері:
Қорытынды тест: барлық курстың білімі мен түсінігін тексеруге.
Тестте 50-ден 100-ге дейінгі сұрақтан, әр дұрыс жауап-1 балл.
Тапсыру мерзімі: Орындалған тапсырмаларды жүктеу үшін белгіленген мерзім: оқу курсын аяқтаған сәттен бастап екі апта. Уақытында тапсырылмаған жағдайда төмендету коэффициенті қолданылады: мысалы, 0,75-0,9
8. Оқыту және сабақ беру әдістері
- **Аудитория:** тақырып бойынша шолу.

Қолданылатын әдістер мен технологиялар
- **Small group learning (SGL) -** шағын топтарда оқыту;
- **Cased-based learning (CBL • -** нақты жағдайлар әдісі;
- **Task-based learning (TaskBL) -**коммуникативтік тапсырмалар әдісі;
- **Team-based learning (TBL) -** командада жұмыс істеуге негізделген оқыту әдісі;
- **Problem-based learning (PBL) -** проблемалық оқыту әдісі;
- **Simulation training(ST) -** симуляциялық оқыту;
- **Clinical training (CT)-** клиникалық оқыту;
- **Training based on competence(TBC) -** құзыреттілікке негізделген оқыту;
- **Credit-modular training (CMT)-** кредиттік-модульдік оқыту;

Студенттердің білім деңгейін және білімін бағалауға арналған бағалау әдістері мен технологиялары
- **Multiple Choice Questions – MCQ) -** көптеген таңдау тест сұрақтары;
- **Oral asking (OA) -** ауызша сұрау;
- **Short Answer Questions (SAQ)** – қысқа жауаптар;
- **Short case (SC) -** Нақты жағдайдың қысқаша сипаттамасы;
- **long cases (LC)** – үлкен құрылымсыз кейстер;
- **Short essay questions (SEQ)** – қысқа жауапты эссе;

- **Objective StructuredClinical Examination – OSCE)** - объективті құрылымдық клиникалық емтихан;
- **Skills Assessment Station (SAS)** – практикалық дағдыларды бағалау станциясы;
- **Oral report – OR)** - презентация;
- **Oral examination – OE)** - ауызша емтихан;
- **Mini clinical evaluation exercise (MiniCEX)** - мини-клиникалық емтихан;
- **Direct Observation of Procedural Skills (DOPS)** - практикалық процедураларды меңгеруді бағалау •
- **(AI - assessment interview) бағалау сұхбаты** - оқытушының/кураторДың резидентура тыңдаушысымен әңгімелесу, оның мақсаты білім алушының қызметін және оны түзету жолдарын талқылау болып табылады
- **(SA - Self Assessment)өзін-өзі бағалау**-білім алушының өз жұмысын бағалау, оқу прогресін сыни тұрғыдан түсіну мақсатында, білім алу үшін дербестік пен жауапкершілікті арттырады, күшті және әлсіз жақтарын хабардар етуге көмектеседі. Көбінесе қорытынды бағаны қалыптастырудың бөлігі ретінде қолданылады.
- **(SP – standart patient)Стандартталған пациент** - білім алушының құзыреттілігін бағалауға және оқытуға қатысатын арнайы дайындалған адам.
- **(PA - portfolio assessment)портфолио бағасы** – білім алушылардың жетістіктерін бақылау және бағалау нысаны, өзін-өзі бағалауды қоса алғанда, оқу-танымдық қызметтің материалданған өнімдері бойынша қоса берілген күш-жігер нәтижелері бойынша оқудағы прогрестің дәлелі.
- **(PA - Peer Assessment) әріптестерді бағалау** – резидентура тыңдаушыларына бір-бірінің оқу тиімділігін бағалауға мүмкіндік беретін әріптестерді бағалау. Бағалау әріптестерді бағалау процесіне тартуға және бір-бірінің жұмысын сын тұрғысынан пайымдауға бағытталған.

Қосымша-1.

Пәннің оқыту нәтижелерін бағалау критерийлері

ОН №	Оқыту нәтижелерінің атауы	Қанағаттанар-лықсыз	Қанағаттанар-лық	Жақсы	Өте жақсы
ОН1	Өз рөлдерін, құқықтары мен шектеулерін біледі, қабылдайды өз әрекеттері мен әрекетсіздігі үшін жауапкершілік пен нормативтік-құқықтық актілермен және ұйымдастыруш	Өз рөлдерін, құқықтары мен шектеулерін біледі, қабылдайды өз әрекеттері мен әрекетсіздігі үшін жауапкершілік пен нормативтік-құқықтық актілермен және ұйымдастыруш	Өз рөлдерін, құқықтары мен шектеулерін біледі, қабылдайды өз әрекеттері мен әрекетсіздігі үшін жауапкершілік пен нормативтік-құқықтық актілермен және ұйымдастыруш	Өз рөлдерін, құқықтары мен шектеулерін біледі, қабылдайды өз әрекеттері мен әрекетсіздігі үшін жауапкершілік пен нормативтік-құқықтық актілермен және ұйымдастыруш	Өз рөлдерін, құқықтары мен шектеулерін біледі, қабылдайды өз әрекеттері мен әрекетсіздігі үшін жауапкершілік пен нормативтік-құқықтық актілермен және ұйымдастыруш

	ылық талаптармен танысу.	ылық талаптарын білмейді.	ылық талаптары қанағаттанар-лық деңгейде біледі.	ылық талаптарын жақсы деңгейде біледі.	ылық талаптарын өте жақсы біледі.
ОН 2	Шұғыл медициналық көмек көрсету кезінде әртүрлі адамдармен қарым-қатынаста ағылшын тілін қолданады.	Шұғыл медициналық көмек көрсету кезінде әртүрлі адамдармен қарым-қатынаста ағылшын тілін түсінбейді.	Шұғыл медициналық көмек көрсету кезінде әртүрлі адамдармен қарым-қатынаста ағылшын тілін қанағаттанар-лық деңгейде түсінеді.	Шұғыл медициналық көмек көрсету кезінде әртүрлі адамдармен қарым-қатынаста ағылшын тілін жақсы деңгейде түсінеді.	Шұғыл медициналық көмек көрсету кезінде әртүрлі адамдармен қарым-қатынаста ағылшын тілін өте жақсы түсінеді.
ОН3	Жедел іс-шаралар стандарттары мен мейіргерлік жедел жәрдем нұсқаулықтары туралы білім мен дағдыларды түсіндіреді және қолдану біліміне ие.	Жедел іс-шаралар стандарттары мен мейіргерлік жедел жәрдем нұсқаулықтары туралы білім мен дағдыларды түсіндіру және қолдану білімін қолдана алмайды.	Жедел іс-шаралар стандарттары мен мейіргерлік жедел жәрдем нұсқаулықтары туралы білім мен дағдыларды түсіндіру және қолдану білімін қанағаттанар-лық деңгейде қолданады.	Жедел іс-шаралар стандарттары мен мейіргерлік жедел жәрдем нұсқаулықтары туралы білім мен дағдыларды түсіндіру және қолдану білімін жақсы деңгейде қолданады.	Жедел іс-шаралар стандарттары мен мейіргерлік жедел жәрдем нұсқаулықтары туралы білім мен дағдыларды түсіндіру және қолдану білімін өте жақсы деңгейде қолданады.
ОН4	Мейіргерлік күтім сапасын жақсарту үшін кәсіби қызметте шұғыл көмек көрсету кезінде басқару ережелерін ұстанады	Мейіргерлік күтім сапасын жақсарту үшін кәсіби қызметте шұғыл көмек көрсету кезінде басқару ережелерін көрсете алмайды.	Мейіргерлік күтім сапасын жақсарту үшін кәсіби қызметте шұғыл көмек көрсету кезінде басқару ережелерін қанағаттанар-лық деңгейде көрсете алмайды.	Мейіргерлік күтім сапасын жақсарту үшін кәсіби қызметте шұғыл көмек көрсету кезінде басқару ережелерін жақсы деңгейде көрсете алады.	Мейіргерлік күтім сапасын жақсарту үшін кәсіби қызметте шұғыл көмек көрсету кезінде басқару ережелерін өте жақсы көрсетеді.